

Scan brengt risicofactoren voor staartbijtgedrag op je bedrijf in beeld

“Het is cruciaal om signalen van ongenoegen bij varkens te herkennen vóór er effectief bijtgedrag ontstaat. Met een risicobeoordeling krijg je zicht op de aandachtspunten op je eigen bedrijf, want elk bedrijf is uniek. Wat op het ene bedrijf werkt, is niet zomaar te kopiëren naar een ander — je moet zelf inzicht krijgen in je eigen risicofactoren.”

Anita Hoofs (varkenspecialiste Wageningen University & Research)

Wat is de Scan Risico Bijtgedrag?

De Scan Risico Bijtgedrag is een digitale vragenlijst die varkenshouders helpt om het risico op staartbijtgedrag op hun bedrijf gestructureerd in kaart te brengen. Bijtgedrag bij varkens is een complex en multifactorieel probleem dat vaak ontstaat door een combinatie van stressfactoren. Staartbijten kan leiden tot ernstige letsels, verminderde diergezondheid en economische verliezen. Tegelijk staat de varkenssector voor de uitdaging om het routinematig couperen van staarten af te bouwen, waardoor preventie van bijtgedrag steeds belangrijker wordt.

De Scan Risico Bijtgedrag ondersteunt varkenshouders door relevante risicofactoren systematisch te analyseren en te vertalen naar een duidelijk risicoprofiel van het bedrijf. Daarbij wordt rekening gehouden met zowel diergebonden als niet-diergebonden indicatoren (voeding en water, ruimte, thermisch comfort en luchtkwaliteit, hokverrijking, hygiëne en diergezondheid). De Scan is beschikbaar voor vier diercategorieën: zuigende biggen, gespeende biggen, vleesvarkens en opfokgelten. Op basis van de antwoorden op de vragen krijgen gebruikers inzicht in mogelijke knelpunten en worden ze geholpen om gerichte preventieve maatregelen te nemen aan de hand van advies per risicofactor. De Scan is ontwikkeld op basis van wetenschappelijke inzichten en praktijkervaring uit onderzoek en sectorprojecten.



Figuur 1. Stappenplan Scan Risico Bijtgedrag



Voor wie is de Scan?

De Scan Risico Bijtgedrag richt zich in de eerste plaats tot varkenshouders, maar is ook relevant voor dierenartsen en adviseurs die bedrijven begeleiden.

De digitale toepassing (app) van de Scan Risico Bijtgedrag is gratis beschikbaar via de [Dierenwelzijn scan](#). De app biedt de volledige vragenlijst aan per diercategorie met een automatisch gegenereerd eindrapport met advies en informatie per risicofactor.

VARKSTAART-project

De Scan Risico Bijtgedrag maakt deel uit van het VARKSTAART-project, waarin ILVO - in samenwerking met de volledige keten - kennis verzamelt over risicofactoren rond staartbijten op verschillende praktijkbedrijven. Dit project wordt gefinancierd door Dierenwelzijn Vlaanderen en startte in juli 2023 en loopt t.e.m. juni 2026. Naast de Scan zullen resultaten en maatregelen uit het project besproken en gecommuniceerd worden. Er zal ook een Gids met Beste Praktijken opgesteld worden, die de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen overzichtelijk bundelt.

Alle informatie over de Scan Risico Bijtgedrag en de begeleidende documenten kan je terugvinden op www.varkensloket.be/scan-risico-bijtgedrag.

Contactpersoon: Liesbeth Van Damme – liesbeth.vandamme@ilvo.vlaanderen.be – 09 272 26 24